

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-O.431.24.2016.HM

Warszawa, 05 maja 2017 r.

**Pan
Jerzy Bauer
Burmistrz Miasta
Ostrów Mazowiecka
ul. 3 Maja 66
07-300 Ostrów Mazowiecka**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 22, 24, 25, 28 i 29 listopada 2016 r. kontrolę problemową w Urzędzie Miasta Ostrów Mazowiecka.

Przedmiot kontroli obejmował tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie:

- opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 29 listopada 2016 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 6 kwietnia 2017 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Mazowiecki ocenia pozytywnie pomimo uchybień działalność Urzędu Miasta Ostrów Mazowiecka w skontrolowanym zakresie.

Stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Rada Miasta Ostrów Mazowiecka przyjęła w dniu 31 stycznia 2011 r. *Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011–2015*, a następnie w dniu 27 stycznia 2016 *Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020*.

Niemniej jednak, dokonanie przez organ kontroli oceny stopnia realizacji Programów i osiągnięcia założonych w nich celów, w szczególności wobec nieprowadzenia bieżącej dokumentacji działań przez zobowiązany do ich realizacji Zespół Interdyscyplinarny, utrudniał brak mierników dla ustalonych celów i harmonogramów działań służących ich realizacji w poszczególnych latach trwania *Programów*. Natomiast ze sporządzonej przez kierownika MOPS w Ostrowi Mazowieckiej informacji wynika, że zaplanowane w *Programie* działania na lata 2011–2015 realizowane były również poprzez organizację w szkołach programów profilaktycznych i zajęć informacyjno-edukacyjnych nt. przeciwdziałania przemocy i agresji oraz pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych i korekcyjno-kompensacyjnych, zapewnienie rodzinom pomocy specjalistów: pracownika socjalnego, psychologa i prawnika w Ośrodku Pomocy Społecznej i dostępu do materiałów edukacyjno-informacyjnych o przemocy oraz ich rozpowszechnienie wśród mieszkańców gminy, a dla osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – także dostępu do szkoleń.

W myśl art. 9a ust. 15 ustawy Rada Miasta Ostrów Mazowiecka podjęła w dniu 31 stycznia 2011 r. Uchwałę nr IV/18/2011 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zwrócono jednakże uwagę na zawile i niejasne postanowienia § 5 ust. 1 i 2 Regulaminu działania Zespołu Interdyscyplinarnego, stanowiącego załącznik nr 2 do tej uchwały, dotyczące powoływania niezgodnie z art. 9a ust. 10 ustawy grup roboczych przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego, a nie Zespół Interdyscyplinarny. W świetle art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie znajduje również uzasadnienia wymóg ustalony w § 7 ust. 3 ww. Regulaminu, dotyczący składania przez członków grupy roboczej każdorazowo oświadczeń o zachowaniu tajemnicy służbowej, gdyż oświadczenie takie należy złożyć raz przed przystąpieniem po raz pierwszy do wykonywania zadań przez członka zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

Zespół Interdyscyplinarny w Ostrowi Mazowieckiej działa na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Burmistrzem Miasta a podmiotami, o których mowa w art. 9a ust.3 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych przed przystąpieniem po raz pierwszy do wykonywania zadań w Zespole Interdyscyplinarnym złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych, które uzyskają przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz o znajomości przepisów o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym, zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W świetle protokołów i list obecności w kontrolowanym okresie odbyło się 8 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, i były one zwołane stosownie do art. 9a ust.7 ustawy, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Jednakże, pomimo obowiązku wynikającego z art. 9a ust.13 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i § 3 ust. 9 załącznika nr 1 do ww. uchwały z dnia 31 stycznia 2011 r., w 5 posiedzeniach nie uczestniczyli przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Szkół Publicznych Nr 1 w Ostrowi Mazowieckiej i Gimnazjum Publicznego Nr 1 w Ostrowi Mazowieckiej, a z dokumentacji nie wynikało czy nieobecność ta była usprawiedliwiona. Jednocześnie zwrócono uwagę, że z protokołów z posiedzeń Zespołu nie wynika czy były zgłaszane przez poszczególnych członków Zespołu Interdyscyplinarnego uwagi i wnioski w sprawach będących przedmiotem posiedzeń.

Stosownie do art. 9a pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowi Mazowieckiej.

W kontrolowanym okresie procedura „Niebieskie Karty” zastosowana była w stosunku do 90 rodzin. Kontroli poddano 25 spraw, z których 10 było wszczętych w 2015 r., a 15 w 2016 r. Wśród 25 rodzin dotkniętych przemocą, członkami 9 z nich były małoletnie dziećmi, a wszystkimi sprawcami przemocy mężczyźni nadużywający alkoholu. Wszystkie skontrolowane sprawy prowadzone były przez grupy robocze. W okresie tym procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w stosunku do 18 z rodzin.

W wyniku analizy skontrolowanych procedur stwierdzono następujące uchybienia:

- w 3 sprawach przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego przekazała formularz „Niebieska Karta - A” do grupy roboczej po upływie 3-dniowego terminu, o którym mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), tj. w 4, 5 i 8 dniu od dnia jego otrzymania, a w 3 nie można było ustalić że przekazanie formularza „Niebieska Karta - A” członkom Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej nastąpiło w wymaganym terminie,
- grupy robocze zostały powołane przez przewodniczącą ZI , podczas gdy w myśl art. 9a ust. 10

- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, grupy robocze tworzy zespół interdyscyplinarny
- w 3 sprawach nie zaproszono osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, podczas gdy w myśl § 16 ust. 3 rozporządzenia, członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej zapraszają osobę co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
 - w 5 sprawach jako podstawę zakończenia procedury wskazano § 18 ust. 1, pkt 1 rozporządzenia i ustanie przemocy w rodzinie, choć procedurę zakończono z powodu braku zasadności podejmowanych działań, o którym mowa w § 18 ust. 1, pkt 2 rozporządzenia.

We wszystkich sprawach stosownie do § 16 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” został opracowany indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny. Zaplanowane w nim działania dostosowane były do indywidualnej sytuacji rodziny dotkniętej przemocą i jej potrzeb. W trakcie trwania procedury plan był monitorowany i w zależności od sytuacji weryfikowany. Na uwagę zasługuje bardzo dobre współdziałanie przedstawicieli podmiotów uczestniczących w realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Wszystkie bowiem działania podejmowane przez grupy robocze były udokumentowane, a ich efekty uzasadniały podjęcie decyzji o zakończeniu procedury przez przewodniczącą Zespołu.

Za stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia odpowiedzialność ponoszą Pan Jerzy Bauer Burmistrz Miasta Ostrów Mazowiecka i przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Przedstawiając powyższe zobowiązuję Pana Burmistrza do podjęcia następujących działań.

1. Uzupełnienia *Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020* o mierniki dla ustalonych celów i harmonogramy działań na każdy rok budżetowy.
2. Dokumentowania przez Zespół Interdyscyplinarny działań podejmowanych w celu realizacji *Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020*.
3. Dostosowania uchwały nr IV/18/2011 Rady Miasta Ostrów Mazowiecka z dnia 31 stycznia 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz warunków jego funkcjonowania do obowiązujących przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

4. Przekazywania przez przewodniczącą ZI formularza „Niebieska Karta – A” członkom ZI lub grupy roboczej w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania oraz dokumentowania faktu jego przekazania.
5. Tworzenia w indywidualnych przypadkach grup roboczych przez Zespół Interdyscyplinarny, a nie przewodniczącą Zespołu, stosownie do art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Zobowiązania przedstawicieli oświaty oraz miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych do ich uczestnictwa w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego.
7. Zamieszczania w protokołach z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego zgłaszanych przez poszczególnych członków uwag i wniosków oraz zajętego przez Zespół stanowiska w omawianych sprawach.
8. Pisemnego zapraszania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”.
9. Wskazywania w protokole, adekwatnej do sytuacji rodziny podstawy prawnej zakończenia procedury „Niebieskie Karty”.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego. Zastrzeżenia należy kierować na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

W przypadku niezłożenia lub nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejskowej w Ostrołęce, ul. Gorbatowa 15, 07-410 Ostrołęka.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Marcin Wodziński
p.o. Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej